

Az ökológiai gazdálkodásra való átállás elősegítése a gazdálkodói tapasztalatok és javaslatok alapján

Harkányi Annamária Zsuzsanna

Környezetgazdálkodási agrármérnök, mester képzés, nappali tagozat

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Agroökológiai és Ökológiai Gazdálkodási Tanszék

Belső témavezető: Dr. Ujj Apolka egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Szent István Campus, Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Agroökológiai és Ökológiai Gazdálkodási Tanszék

Kutatásom tárgya az ökológiai gazdálkodásra való átállással kapcsolatos magyarországi gazdálkodói tapasztalatok feltérképezése. Az elsődleges kutatási cél annak meghatározása volt, hogy a gazdálkodók tapasztalatai alapján melyek a legmeghatározóbb nehézségei az ökológiai gazdálkodásra való átállásnak, illetve, hogy milyen megoldások születhetnek a jövőben az átállás megkönnyítése érdekében.

Kutatásom hátterét az Európai Unió által támogatott „ETICOF” projekt jelentette, melynek célja olyan innovatív oktatási és oktatásmódszertani anyagok kidolgozása az ökológiai gazdálkodásra való átállás területén, amelyek hozzájárulnak az ökológiai gazdálkodás alá vont területek bővítéséhez. Az adatgyűjtés előre meghatározott szempontrendszer és témacsoportok (ökológiai gazdálkodásra való átállás, növénytermesztés, állattenyésztés, növényvédelem, talajerőgazdálkodás, tápanyagutánpótlás, vízgazdálkodás, gazdasági- és társadalmi, szociális kitekintés, fejlődési lehetőségek) alapján, a kiválasztott gazdaságok felkeresésével és felmérésével történt, illetve a gazdákkal (10 konvencionális és 10 ökológiai gazdálkodó) folytatott mélyinterjúk tartalomelemzésével valósult meg. A mélyinterjúk az ETICOF projekt konzorcium által meghatározott, félig strukturált, nyitott kérdésekből álltak. A mélyinterjúkat a vizsgált gazdaságok vezető pozícióját betöltő személyeivel végeztük szóban vagy online platformokon. A mélyinterjúk tartalomelemzéséhez és az eredmények vizualizálásához az „NVivo” nevű software-t használtuk, mely kifejezetten kvalitatív adatok analízisére alkalmas.

A felmérések alapján a gazdálkodók jelentős része szerint az ökológiai gazdálkodásra való sikeres átállásnak a legfontosabb aspektusai a gazdálkodók együttműködő hozzáállása, a gazdaság diverzifikációja, az oktatás és a szemléletformálás fejlesztése, illetve a megfelelő és stabil értékesítési piac kialakítása. Legnagyobb előnyének a fenntartható, külső inputot minimálisan igénylő, zárt mezőgazdasági rendszerek kialakítását, az egészséges élelmiszer előállítását, az élettel teli talaj megőrzését, illetve az ökoszisztémák helyreállítását tekintik. A kutatásban elért eredményeket a fent említett projekt innovatív oktatási és oktatásmódszertani anyagaiban fogjuk felhasználni, melyek hozzájárulnak az ökológiai gazdálkodás alá vont területek bővítéséhez a Közös Agrárpolitika fő célkitűzéseinek megfelelően.